Ministru kabinets

Latvijas finanšu sektora jaunumi

Nr. 11, 2019. gada 19. marts

Jānis Reirs
Latvijas Republikas finanšu ministrs

Finanšu ministra paziņojums

Mūsu valdības uzdevums ir palīdzēt finanšu sektoram pārveidoties tā, lai tas būtu labs pamats augošai uzņēmējdarbības videi Latvijā.

Finanšu sektoram ir jāsniedz tradicionālus un inovatīvus finanšu pakalpojumus par konkurētspējīgām cenām, dodot ieguldījumu tautsaimniecības ilgtspējīgai izaugsmei. Tam ir jābūt efektīvam, cienot ieguldītāju aizsardzību, kā arī patērētāju un uzņēmēju intereses.

Latvijas valdība ir apņēmusies veikt reformas, lai stiprinātu mūsu spēju apkarot finanšu noziegumus, mazināt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskus un uzlabot savstarpējo komunikāciju starp uzraugošajām iestādēm. Reforma nozīmē arī pārmaiņas Finanšu un kapitāla tirgus komisijā, paplašinot tās darbības mērķi, funkcijas un atbildību. Ministru prezidents ir noteicis šo par galveno prioritāti, pie kuras strādāsim. Šis ir mūsu solījums starptautiskajiem sadarbības partneriem un Latvijas iedzīvotājiem.

Šajā izdevumā

- Ministru prezidents Krišjānis Kariņš uzdod īstenot finanšu sektora kontroles reformu
- Finanšu ministrija paplašinās FKTK funkcijas
- OECD apstiprina nepieciešamību īstenot Latvijas finanšu sektora kontroles reformu
- FKTK pabeigusi banku jauno biznesa modeļu izvērtēšanu
- FKTK saskaņo AS "ABLV Bank" klientu pārbaudes metodoloģiju
- 2018. gada 2. pusgadā Kontroles dienests iesaldē trīsreiz vairāk līdzekļu
- Ministru kabinets apstiprina valsts budžetu 2019. gadam

Pārmaiņas finanšu sektorā

Valdība paziņo par lēmumu īstenot finanšu sektora kontroles reformu

Ministru prezidents Krišjānis Kariņš paziņojis par lēmumu īstenot finanšu sektora kontroles reformu Latvijā un uzdevis finanšu, tieslietu un iekšlietu ministriem izstrādāt finanšu sektora kontroles reformas likumu pakotni un iesniegt Ministru kabinetā līdz 26. martam.

Reformas mērķis ir stiprināt institūciju, īpaši Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK), lomu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanā.

Ministru prezidents Krišjānis Kariņš uzsvēra: "Amata pienākumus pildu mazāk nekā četras nedēļas, bet jau esmu nonācis pie secinājuma, ka tikai veicot būtiskus uzlabojumus, mēs varēsim nodrošināt stabilu, ilgtspējīgu un drošu finanšu sektora darbību, lai tas būtu pamats augošai uzņēmējdarbības videi Latvijā. Mums ir jāievieš reformas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas sistēmā, lai nodrošinātu augstākos uzraudzības, tiesiskā ietvara un caurspīdīguma standartus".

Uzzināt vairāk

Finanšu ministrija rosina grozījumus Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) likumā

Ņemot vērā Ministru prezidenta norādījumus, Finanšu ministrija rosina grozījumus Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) likumā.

Grozījumos tiks ietverta FKTK funkciju paplašināšana, lai stiprinātu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu (NILLTFN), kā arī Starptautisko sankciju likuma prasību ievērošanu, vienlaikus saglabājot likumā jau noteikto FKTK darbības mērķi attiecībā uz finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku prudenciālo uzraudzību un finanšu stabilitāti.

Uzzināt vairāk

Ekonomikas sadarbības un attīstības organizācija (OECD) apstiprina nepieciešamību īstenot Latvijas finanšu sektora kontroles reformu

Ekonomikas sadarbības un attīstības organizācija (OECD) ir publicējusi izvērtējumu par Latvijas NILLTFN sistēmas uzraudzības un pārvaldības efektivitāti. OECD eksperti ir vienisprātis ar Ministru prezidenta lēmumu par finanšu sektora kontroles reformu īstenošanu Latvijā, lai uzlabotu sistēmas uzraudzību un pārvaldību. Izvērtējuma mērķis ir palīdzēt Latvijas atbildīgajām iestādēm sekmīgi īstenot atsevišķas MONEYVAL, Finanšu darījumu darba grupas (FATF) un OECD Kukuļdošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupas noteiktās rekomendācijas.

Lasīt OECD izvērtējuma kopsavilkumu

FKTK pabeigusi banku jauno biznesa modeļu izvērtēšanu

Finanšu un kapitāla tirgus komisija (FKTK) ir pabeigusi 12 Latvijas banku jauno biznesa modeļu izvērtēšanu, ņemot vērā pieteiktās turpmākā biznesa stratēģijas, kā arī nākotnes risku ietekmi. Latvijas banku biznesa modeļu izvērtēšana notika saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas (ECB) un FKTK īstenoto metodoloģiju jeb t.s. Uzraudzības pārbaudes un novērtēšanas procesu ("Supervisory Review and Evaluation Process" – SREP).

FKTK padome ir apstiprinājusi katrai bankai individuālu būtisko darbības rādītāju līmeni – kapitāla un likviditātes prasības, tāpat katrai bankai ir definēti individuāli uzraudzības pasākumi šim gadam. Paredzēta arī biežāka informācijas sniegšana un pārrunas par jauno biznesa modeļu ieviešanas procesu.

Posmi un termiņi 2018/2019

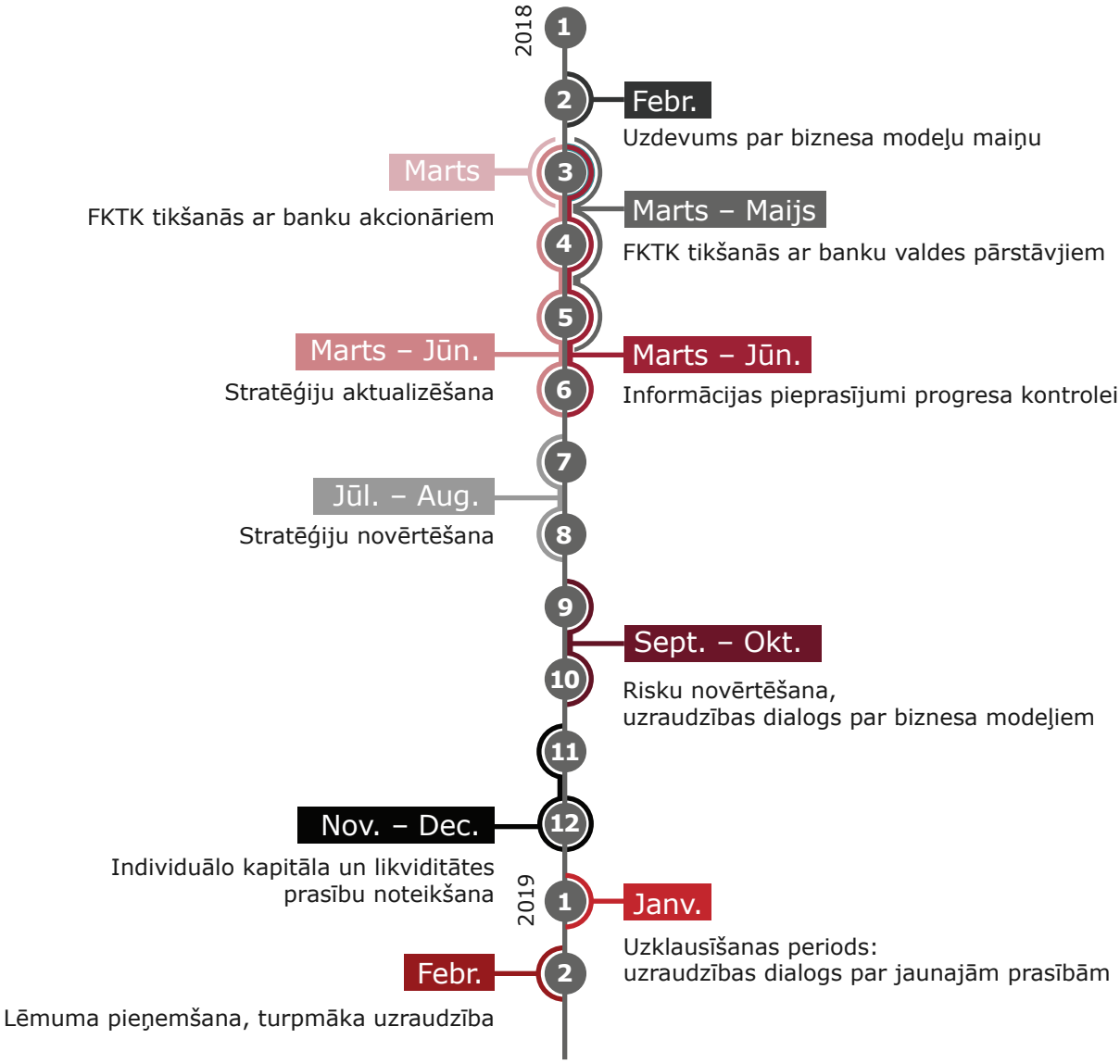

Uzzināt vairāk

NILLTF risku pārvaldība un darbības atbilstība

FKTK padome saskaņo AS "ABLV Bank" klientu pārbaudes metodoloģiju

6. martā Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) padome saskaņoja likvidējamās AS "ABLV Bank" likvidatoru iesniegto kreditoru pārbaudes metodoloģiju. Metodoloģija izstrādes gaitā jau tikusi saskaņota ar Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienestu (Kontroles dienestu).

Starptautiska zvērinātu revidentu komanda no komercsabiedrības "Ernst&Young" izstrādāja metodoloģiju NILLTFN un sankciju atbilstības kontrolei, lai novērstu iespējamu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un sankciju prasību pārkāpšanu vai apiešanu finanšu līdzekļu izmaksu procesā bankas kreditoriem.

FKTK pilnvaroto personu grupa AS "ABLV Bank" uzraudzībai tuvākajā laikā veiks klātienes uzraudzību bankā metodoloģijas ieviešanas fāzē, lai pārliecinātos, ka tās ieviešana un piemērošana notiek atbilstoši metodoloģijā paredzētajam.

Plašāka informācija par AS "ABLV Bank" pašlikvidācijas procesu

2018. gada otrajā pusgadā Kontroles dienests iesaldē trīsreiz vairāk līdzekļu

2018. gada 2. pusgadā Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienests (Kontroles dienests) panācis būtisku darbības rezultātu uzlabojumu. Kontroles dienesta statistika liecina, ka laika posmā no 2018. gada 1. jūnija līdz 2018. gada 31. decembrim iesaldēti 79,1 miljons eiro – trīskāršojot iesaldēto līdzekļu apjomu salīdzinājumā ar 2018. gada pirmo pusgadu, kad iesaldēti 22,8 miljoni eiro. Rezultātu uzlabojumu nodrošināja efektīvāki iekšējie procesi, kas vērsti uz nelegāli iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas apkarošanu Latvijas riska profila ietvaros.

Kopumā 2018. gadā Kontroles dienests panācis 101,5 miljonu eiro iesaldēšanu, kas vairāk nekā divkārt pārsniedz iesaldēto līdzekļu apjomu 2017. gadā (45,6 miljonus eiro).

Sīkāka informācija drīzumā būs pieejama Kontroles dienesta gada pārskatā.

2018. gadā kriminālvajāšanai nosūtītas 36 lietas par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu

Valsts policijas Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes (ENAP) priekšnieks Pēteris Bauska pavēstīja, ka pērn ENAP kriminālvajāšanai nosūtījusi 36 kriminālprocesus par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, kas ir par 15 vairāk nekā gadu iepriekš. Deviņi no šiem kriminālprocesiem nosūtīti uz ārzemēm izmeklēšanas pabeigšanai.

Bauska uzsvēra, ka atbilstoši MONEYVAL rekomendācijām Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldē tiks izveidotas papildu štata vietas, kuras aizpildīs gan analītiķi, gan izmeklētāji.

Patieso labuma guvēju atklāšanas process gandrīz noslēdzies

Kopš 2017. gada 1. decembra visām juridiskajām personām to patiesie labuma guvēji jāreģistrē Uzņēmumu reģistrā. Kopš minētā datuma jaunas juridiskās personas, kā arī izmaiņas juridisko īpašnieku un valdes sastāvā netiek reģistrētas, ja nav iesniegta arī informācija par patiesajiem labuma guvējiem.

Visām agrāk reģistrētajām juridiskajām personām bija jāatklāj savi patiesie labuma guvēji līdz 2018. gada 1. martam. Uz doto brīdi, ievērojot normatīvo aktu nosacījumus, prasību ir izpildījuši aptuveni 96% uzņēmumu. Šāds rezultāts tostarp sasniegts, jo Uzņēmumu reģistrs 2018. gada laikā izslēdzis vairāk nekā 22 000 uzņēmumu, kas bija ekonomiski neaktīvi. Šobrīd Uzņēmumu reģistrs ir izteicis brīdinājumus atlikušajām aptuveni 1800 sabiedrībām ar ierobežotu atbildību, kas prasību par patieso labuma guvēju atklāšanu nav izpildījušas un kuru juridiskie īpašnieki ir citas juridiskās personas, kas reģistrētas ārvalstīs. Prasības neizpildes gadījumā to darbība līdz 2019. gada 1. augustam tiks izbeigta.

Ārlietu ministrijas seminārs par sankciju piemērošanu un ievērošanu

11. martā Ārlietu ministrijā notika publisks seminārs uzņēmējiem "Sankcijas Latvijā: Piemērošana un ievērošana". Ārlietu ministrijas pārstāvji arī prezentēja vadlīnijas par sankciju efektīvu ievērošanu Latvijā. Drīzumā materiāls būs pieejams arī angļu valodā.

Uzzināt vairāk

Finanšu sektora attīstība

Valdība apstiprina likumprojektu par valsts budžetu 2019. gadam

5. martā Ministru kabineta sēdē apstiprināts likumprojekts par valsts budžetu 2019. gadam. 2019. gada valsts konsolidētā budžeta ieņēmumi plānoti 9,2 miljardu, bet izdevumi 9,4 miljardu eiro apmērā. 2019. gada vispārējās valdības budžeta deficīts plānots 0,5% apmērā no iekšzemes kopprodukta (IKP). Savukārt IKP pieaugums 2019. gadā prognozēts 3% apmērā.

Uzzināt vairāk

Informācijas sniedzēji

Ministru kabinets

Valsts kanceleja

Finanšu ministrija

Ārlietu ministrija

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienests

FINANŠU UN KAPITĀLA TIRGUS KOMISIJA

LATVIJAS BANKA
EIROSISTĒMA

FINANŠU NOZARES ASOCIĀCIJA

Visu ziņu arhīvs pieejams šeit

Pieteikties finanšu sektora jaunumu saņemšanai www.financialsectornewsletter.lv